

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 11Csr/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5818200533
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Daniela Pilarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2020:5818200533.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou Mgr. Danielou Pilarčíkovou, v právnej veci žalobcu: S. G., nar. XX.XX.XXXX, A. XXX, V., zast. AK JUDr. Peter Rybár, s.r.o., Kuzmányho 29, Košice, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. JUDr. Katarína Hegedušová, advokátka, so sídlom: Majerníkova 3/A, Bratislava, korešpondenčná adresa: Bratislava 811 09, Pribinova 25, v spore o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom, so sídlom Karloveské rameno 6, 841 04 Bratislava, zriadeným záujmovým združením právnických osôb Združenie arbitráže a mediácie, so sídlom Karloveské rameno 6, 841 04 Bratislava, pod spisovou značkou: SR 15298/14 zo dňa 20.4.2015.

II. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu súdu dňa 16. 03. 2018 sa žalobca domáhal zrušenia Rozhodcovského rozsudku sp. zn. SR15298/14 zo dňa 20. 4. 2015 vydaného Stálym rozhodcovským súdom so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava.

2. Žalobu žalobca odôvodnil, že dňa 28. 8. 2013 uzavrel žalobca ako spotrebiteľ so žalovaným zmluvu o úvere č.503200182, na základe ktorého bol zo strany žalovaného žalobcovi poskytnutý úver vo výške 1.600 €. Žalobca sa zaviazal vrátiť žalovanému sumu vo výške 3.144 €. V rovnaký deň došlo medzi nimi k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, na základe ktorej mala byť daná právomoc na rozhodnutie prípadných sporov Stálemu rozhodcovskému súdu, ktorý dňa 20.4.2015 vydal rozhodcovský rozsudok sp.zn. SR15298/14, ktorého zrušenia sa žalobca domáha. Dňa 8.3. 2018 bolo žalobcovi doručené upovedomenie o začatí exekúcie od súdneho exekútora, spolu s formulárom žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Žalobca ďalej poukázal na konkrétne znenia zákona č. 355/2014 Z. z o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmena a doplnení niektorých zákonov a domáhal sa zrušenia predmetného rozhodcovského rozsudku z dôvodov uvedených v §45 ods. 1 písm. e/, i/, j/, k/ a l/ Zákona č. 355/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmena a doplnení niektorých zákonov. V danom prípade ide jednoznačne o spotrebiteľský úver s odkazom na ust. § 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Takmer každý odsek predmetnej zmluvy je nápadne, až krajne nevyvážený, postavený v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Okrem toho tak, ako je tomu v stovkách ďalších úverových vzťahoch žalovaného, úverovú zmluvu nemohol žalobca ovplyvniť, nijako zmeniť ani upraviť nakoľko bola vopred predformulovaná a v takomto znení bez možnosti pripomienkovania predložená na podpis spotrebiteľovi. Žalobca ustanoveniam zmluvy o úvere, bez príslušného vzdelania, poprípade skúseností nemohol rozumieť a vyčítať z nej všetky pre neho plynúce následky. Je bežnou praxou žalovaného pri uzatváraní obdobných úverových zmlúv snaha

označiť povinného ako podnikateľský subjekt, a ak to nie je možné (v prípade ak povinný nemá žiadne podnikateľské oprávnenie) účelovo zaškrtnúť políčko určujúce účel použitia finančných prostriedkov za účelom zamestnania resp. povolania, aby došlo k vylúčeniu aplikácie právnych predpisov určených na ochranu spotrebiteľa. V nadväznosti na dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku poukázal žalobca aj na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 4CoE/100/2013, Uznesenie Európskeho súdneho dvora vo veci C 76/10 Pohotovosť s. r. o. proti F. H., rozhodnutie Okresného súdu Bratislava V z 1. marca 2011 č. k. 37Er/7273/2010, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne z 23. novembra 2011 č. k. 17Co/167/2011-73. K dvojakému označeniu žalobcu poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4 CoE 100/2013, v ktorom sa súd stotožnil s posúdením predmetného zmluvného vzťahu medzi oprávneným a povinným ako vzťahu spotrebiteľského, nakoľko vzhľadom na označenie dlžníka (povinného) v predmetnej úverovej zmluve nie je z jej obsahu možné ustáliť, či povinný túto zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ alebo ako nespotebiteľský subjekt v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Predmetná zmluva o úvere má povahu značne jednostrannej adhéznej zmluvy obsahujúcej veľké množstvo ustanovení znevýhodňujúcich dlžníka, jej forma na predtlačenom formulári spolu so všeobecnými zmluvnými podmienkami skôr svedčia o skutočnosti, že bola uzatváraná bez hlbšej vzájomnej súčinnosti zmluvných strán, z postavenia zmluvne nadriadeného subjektu voči subjektu podriadenému. V prípade pochybnosti je potrebné uplatniť výklad v súlade s § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ustanovenia v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Tiež bolo dané súdu do pozornosti uznesenie Krajského súdu Bratislava, sp. zn. 8NcC/25/2014-36, Krajského súdu Trnava, v exekučnej veci pod sp. zn. 10Coe/70/2010, uznesenie Krajského súdu Košice, sp. zn. 4CoE/58/2013. Zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným založený zmluvou o úvere je vzťahom spotrebiteľským, čo možno vyvodiť aj z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 243/07 ktorý konštatoval, že „ ak sú v zmluve použité formulácie a pojmy, ktoré možno vykladať rozdielne, javí sa byť spravodlivým vykladať ich v neprospech toho, kto ich do zmluvy uložil“, t.j. v prejednávanej veci v neprospech oprávneného. Ďalej dal žalobca do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15 Co/497/2014, Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13CoE/165/2013. K rozhodcovskej zmluve žalobca uviedol, že v rovnaký deň ako došlo k uzavretiu zmluvy medzi stranami sporu, bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená aj spotrebiteľská rozhodcovská zmluva, ktorá je neplatná s odkazom na § 53 ods. 1, ods. 4 písm. r/, ods. 5, § 54 ods. 1, 2, § 39 Občianskeho zákonníka (platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy). Uzatvorením rozhodcovskej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným došlo k jednoznačnému zhoršeniu postavenia žalobcu v postavení spotrebiteľa, resp. k vzniku hrubého nepomeru v právach medzi žalobcom a žalovaným zo zmluvy o úvere. O zjavnú nerovnováhu medzi podnikateľom a spotrebiteľom a neprijateľnú zmluvnú podmienku (§ 53 ods. 1) a ods. 4 písm. r) OZ) ide najmä z dôvodu, že žalovaný si priamo a autoritatívne v predformulovanej rozhodcovskej doložke určil pre prípad vzniku sporu z predmetnej úverovej zmluvy, že prípadný spor bude predložený stálemu rozhodcovskému súdu, ktorý daný spor prejedná a rozhodne podľa vnútorných predpisov stáleho rozhodcovského súdu. Uzatvorením rozhodcovskej zmluvy v takomto znení si spotrebiteľ jednoznačne zhoršil svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 OZ). Žalobca zároveň uvádza, že podľa jeho názoru aj konanie vedené výlučne v písomnej forme môže znamenať zhoršenie postavenia spotrebiteľa, nakoľko tento nemá možnosť priamo komunikovať s rozhodcovským súdom, namietat' tvrdenia protistrany alebo inak účinne sa brániť v konaní. Žalobca zároveň nemal na rozdiel od žalovaného reálnu možnosť ovplyvniť výber rozhodcovského súdu ani výber osoby rozhodcu, čím došlo taktiež k znevýhodneniu spotrebiteľa. Táto zmluva predstavuje ukážkový príklad zmluvnej nevyváženej a podstatne výhodnejšieho zmluvného postavenia podnikateľa voči slabšej strane - spotrebiteľovi. Predmetná rozhodcovská zmluva nebola platne individuálne dojednaná tak ako to predpokladá ust. § 53 ods. 2 OZ. Z predmetného ustanovenia vyplýva, že pre skúmanie individuálnosti dojednania je nutné posúdiť taktiež objektívnu možnosť ovplyvniť znenie tej ktorej podmienky zo strany spotrebiteľa a nielen to, či k dojednaniu podmienky došlo formálne na osobitnom liste papiera alebo nie. Samotnú rozhodcovskú zmluvu nemohol spotrebiteľ nakoľko bola vopred predformulovaná a v takomto znení predložená spotrebiteľovi. Žalovaný sám predložil túto zmluvu na podpis spotrebiteľovi bez toho, aby ho upozornil na právne dôsledky, ktoré preňho plynú z uzatvorenia takejto zmluvy. Na uvedených skutočnostiach nemení nič predformulovaný text dohody, ktorá môže obsahovať prehlásenie spotrebiteľa o tom, že túto uzatvára dobrovoľne, nakoľko spotrebiteľ o podobných vyjadreniach v zmluve nemá ani len vedomosť v čase jej podpisu..(rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.02.2017, sp. zn.: 21XECdo/8/2016, Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 30.09.2014, sp. zn. 2CoE/190/2014, Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 3.12.2014, sp. zn. 2CoE/253/2014, Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 27.04.2016, sp. zn. 15Co/133/2016, Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 20.2.2015, sp. zn. 2CoE/77/2015, Krajského súdu Trnava zo dňa 9.8.2011,

sp. zn.10CoE/326/2010, Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 10.11.2016, sp. zn. 16Co/812/2015, Krajského súdu Nitra zo dňa 28.08.2015 sp. zn. 7CoE/104/2015, Krajského súdu Nitra zo dňa 17.6.2015 sp.zn. 25Co/404/2015, Krajského súdu Nitra zo dňa 30.4.2015 sp.zn. 26CoE/106/2016, Krajského súdu Košice zo dňa 10.12.2015 sp.zn. 15CoE/238/2015, Krajského súdu Košice zo dňa 11.11.2015 sp.zn. 16CoE/245/2015, Krajského súdu Trenčín zo dňa 26.1.2016 sp.zn. 23CoE/338/2015. Žalobca zároveň uviedol, že žalovaný na základe predmetnej úverovej zmluvy nemá nárok na akékoľvek plnenie nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov, pretože poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že žalovaný je toho názoru, že žalobca nebol pri uzatváraní zmluvy o úvere spotrebiteľom. Tento druh zmluvy, nemal charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, ani zákona o ochrane spotrebiteľa a ani charakter zmluvy o úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení platnom v čase jej uzatvorenia. Zmluva bola uzatvorená v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Z predloženej zmluvy o úvere jednoznačne vyplýva, že žalobca si predmetný úver bral za účelom výkonu podnikania. Žalobca vstúpil do právneho vzťahu so žalovaným na základe vyhlásenia, že poskytnuté peňažné prostriedky použije na výkon podnikania, a teda nie na svoju súkromnú potrebu. V zmluve o úver je žalobca jasne definovaný ako živnostník, uvedením obchodného mena, miesta podnikania a čísla, pod ktorým je evidovaný na odbore živnostenského podnikania príslušného okresného úradu. Žalovaný podal námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Námestovo., pretože žalobcovi nemožno priznať postavenie spotrebiteľa, a preto poukazuje na nesprávnosť adresovania predmetnej žaloby. Žalovaný poukázal, že disponuje vlastnoručne podpísaním prehlásením dlžníka, že finančné prostriedky sú poskytnuté na účel podnikania, a teda dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje žalobcu, ktorý žiadnym relevantným spôsobom nevyvrátil opak. Žalovaný tiež poukázal na žiadosť o úver zo dňa 26.8.2013, v predmetnej žiadosti žalobca dobrovoľne uvádzal skutočnosti týkajúce sa účelu, na ktorý sa peňažné prostriedky majú použiť. Žalobca prehlásil a toto prehlásenie vlastnoručne v žiadosti o úver podpísal, že žiada finančné prostriedky na výkon podnikania. Žalovaný rázne odmietol tvrdenia, že účelovo obchádza ustanovenia chrániace spotrebiteľov využívaním formálneho účelu zmluvy. Žalobca svojím prejavom vôle ovplyvňuje obsah zmluvy prostredníctvom informácii dôležitých pre neho a jeho záväzok ako výška úveru, o ktorú si sám v žiadosti o úver požiadal, poplatok, ktorý sa vypočítava v závislosti od úveru, dobu splatnosti, ktorú si spotrebiteľ určí, v koľkých splátkach úver chce splatiť, dátum splatnosti splátky a v neposlednom rade aj účel na základe ktorého použije finančné prostriedky, pričom mal možnosť slobodnej voľby uzavrieť so žalovaným zmluvu o úvere alebo zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Žalobca si zobral predmetný úver na účel podnikania peňažné prostriedky si prevzal a nemal proti tomu žiadne námietky. Zmluva o úvere plní funkciu návrhu na uzavretie zmluvy. Návrh môže obsahovať dodatky, výhrady či iné zmeny, ako ich ale dlžník navrhne. Žalobca v zmluve o úvere výslovne prehlásil a svoje vyhlásenie potvrdil osobitne svojím podpisom, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania. V zmluve o úvere a všeobecných podmienkach poskytnutia úveru žalobca vyhlásil, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom zmluvy (vrátane Všeobecných podmienok poskytnutia úveru), Vzájomný právny vzťah účastníkov konania je obchodnoprávny a uplatnenie právnych noriem s cieľom ochrany spotrebiteľa nie je vôbec na mieste. K dvojakému označeniu dlžníka IČO-m aj rodným číslom uviedol, že sa jedná len o lepšiu identifikáciu dlžníka. Údaje o dlžníkovi sú v zmluve o úvere v samostatnej kolónke pričom je tam zrozumiteľne uvedené na základe čoho sa dlžník identifikuje. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu Spolkovej republiky Nemecko zo dňa 22.12.2004, sp. zn.: VIII ZR 91/04 podľa ktorého: „Ak spotrebiteľ predstiera, že je podnikateľom, napr. preto, že inak by druhá strana spotrebiteľskú zmluvu neuzatvorila je potrebné takéto záväzok posudzovať jako obchod a nie jako spotrebiteľskú zmluvu, nakoľko je treba chrániť dobrú vieru dodávateľa a dobrá viera je všeobecným princípom zmluvného práva.“ Žalobca podľa zmluvných vyhlásení z vlastnej vôle vstúpil do zmluvných vzťahov za účelom poskytnutia peňažných prostriedkov na výkon podnikania a toto vyhlásenie potvrdil svojím podpisom. Žalovaný toto jeho vyhlásenie akceptoval. Táto skutočnosť je pritom jasne preukázaná zmluvou o úvere. Záverom tejto časti treba uviesť, že žalovaný pri poskytovaní peňažných prostriedkov vychádza čo do účelu z vyhlásenia jednotlivých klientov. Oblasť predmetu podnikania žalobcu je charakterizovaná ako rýchle „pôžičky“, kde nie je žiaden čas na preukazovanie pravdivosti zmluvných vyhlásení klientov. Ak žalobca v zmluve o úvere uviedol a aj podpísal, že poskytované peňažné prostriedky sú na účel výkonu jeho povolania, treba chrániť dobrú vieru žalovaného a žalobcovi nepriznať právne postavenie spotrebiteľa. Ďalej uviedol, že medzi účastníkmi konania je sporné zachovanie lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, nakoľko žaloba bola podaná na súde dňa 16.3.2018,

príčom rozhodcovský rozsudok bol vydaný dňa 20.4.2015. Vzhľadom k uvedenému žalobca zmeškal lehotu na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, nakoľko nepodal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku do 60 dní odo dňa doručenia tak, ako to vyplýva z obligatórnej podmienky zákona o rozhodcovskom konaní. Žalobca vo svojom vyjadrení poukazuje, že stihol 15 dňovú lehotu v námietkach na exekúciu a podal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Avšak v predmetnom prípade sa jednalo o rozhodcovské konanie v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a nie zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby súd žalobu v plnom rozsahu zamietol a zaviazal žalobcu na úhradu trov konania.

4. Z listinných dôkazov predložených stranami sporu, spisu Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR15298/14 a pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Námestovo sp. zn. 2Er/567/2017 súd mal za nesporne zistené: Dňa 28. 8. 2013 uzavrel žalobca so žalovaným Zmluvu o úvere č.503200182 podľa ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver v sume 1.600,- € a žalobca sa zaviazal vrátiť veriteľovi zaplatiť celkovo čiastku 3.144,-€ v 12 mesačných splátkach po 262,- €, počnúc dňom 3.10. 2013 na účet veriteľa špecifikovaný vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru. Žalobca je v predmetnej zmluve označený: Milan Buška, IČO: 45 245 509, 029 44 Rabča, Grúňanská 992, zapísaný v Obvodný úrad Námestovo, č. registrácie: 560-14317, v ďalšej časti zmluvy sú uvedené ďalšie identifikačné údaje žalobcu: S. G., tr. bytom V., A. XXX, ďalej je tam uvedené rodné číslo a číslo občianskeho preukazu. V ďalšej časti úverovej zmluvy sa za predtlačenu vetou: „dlžník prehlasuje, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon povolania“, nachádza podpis žalobcu. V ten istý deň 28. 8. 2013 uzavreli strany sporu rozhodcovskú zmluvu, v ktorej si zmluvné strany dojednali, že všetky spory, ktoré vzniknú z predmetnej zmluvy o úvere č. 503200182 uzatvorenej dňa 28.8.2013, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmeniek, zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, pričom účastník rozhodcovského konania môže do 15 kalendárnych dní od doručenia rozhodcovského rozsudku podať Stálemu rozhodcovskému súdu žiadosť o preskúmanie rozhodcovského rozsudku; rozhodcovský rozsudok preskúmava iný rozhodca ustanovený podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (Zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 tohto článku zmluvy, vrátane sporu o platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej zmluvy; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde, bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu. Zmluvné strany sa dohodli, že ktorákoľvek zo zmluvných strán má právo odstúpiť od tejto zmluvy aj bez uvedenia dôvodu, a to v lehote 10 dní od uzatvorenia tejto zmluvy. Odstúpenie od zmluvy musí byť v písomnej forme doručené v uvedenej lehote druhej zmluvnej strane. Dňa 23. 10. 2014 podal žalovaný návrh na začatie rozhodcovského konania na Stály rozhodcovský súd, v ktorom si uplatnil voči žalobcovi (v rozhodcovskom konaní žalovaný) nárok z úverovej zmluvy. Stály rozhodcovský súd so sídlom Karloveské rameno 6, 841 04 Bratislava, IČO: 45 745 595, rozsudkom sp. zn. SR15298/14 zo dňa 20. 4. 2015 uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému sumu vo výške 3.400,44 €, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 3.020,65 € od 15.10. 2014 do zaplatenia, zákonný úrok vo výške 6 % ročne zo sumy 3.020,65 € od 15. 10. 2014 do zaplatenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 705,03 €, a to všetko v mesačných splátkach vo výške 200,- €, splatných vždy k poslednému dňu v mesiaci s tým, že prvá splátka sa stáva splatnou k poslednému dňu v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozhodnutia až do úplného zaplatenia dlhu, a to pod následkom straty výhody splátok a výkonu rozhodnutia v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas. Z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Námestovo sp. zn. 2Er/567/2017 súd zistil, že dňa 16. 3. 2017 bol podaný Návrh na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu Rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR15298/14 zo dňa 20. 4. 2015 a dňa 19. 2. 2018 udelil okresný súd súdnemu exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému, PhD. Poverenie č. 5507047807 na vykonanie exekúcie. Upovedomenie o začatí exekúcie prevzal povinný dňa 8.3.2018 a žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku žalobca podal dňa 16.3.2018.

5. Podľa § 73 ods. 1, 2 Zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (ďalej len zákon č. 335/2014 Z.z.), ak nie je ďalej ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované. Na trvanie a plynutie lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorá začala plynúť pred 1. januárom 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014; ustanovenie § 46 ods. 3 tým nie je dotknuté. Podľa § 1 ods. 1 písm. a) zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, tento zákon upravuje a) spotrebiteľské rozhodcovské konanie.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, spotrebiteľským sporom je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou. Spotrebiteľské spory môžu byť v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní rozhodované len na základe spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy podľa § 3 a len spotrebiteľská rozhodcovská zmluva podľa § 3 môže založiť právomoc stáleho rozhodcovského súdu v spotrebiteľských sporoch.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva je dohoda medzi dodávateľom a spotrebiteľom o tom, že spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú zo spotrebiteľskej zmluvy alebo s touto spotrebiteľskou zmluvou súvisia, rozhodne v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní určený stály rozhodcovský súd zapísaný v zozname podľa § 18 a určený v tejto spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve. Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov zmluvných strán.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z.z., účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak a) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nemal spôsobilosť uzavrieť spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu, b) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nebol riadne upovedomený o ustanovení rozhodcu alebo o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo mu nebolo umožnené sa zúčastniť na spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, c) rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, alebo sa ním rozhodlo o veci, ktorá je podľa tohto zákona vylúčená zo spotrebiteľského rozhodcovského konania, d) stály rozhodcovský súd nebol ustanovený v súlade s týmto zákonom, v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa nepostupovalo v súlade s ustanoveniami tohto zákona a uvedený nedostatok mohol mať vplyv na výsledok sporu, e) spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, f) stály rozhodcovský súd nenariadil ústne pojednávanie, hoci spotrebiteľ jeho nariadenie navrhoval podľa § 34 ods. 2 a z okolností uvedených v návrhu na nariadenie ústneho pojednávania vyplývala potreba jeho nariadenia najmä z dôvodu, že bez ústneho pojednávania sa nebolo možné vysporiadať s návrhmi a tvrdeniami spotrebiteľa, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu, g) v konaní nebol správne zistený skutkový stav tým, že stály rozhodcovský súd nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy, nevykonal navrhované dôkazy alebo neumožnil spotrebiteľovi predložiť dôkazy, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu, h) vo veci rozhodoval zaujatý rozhodca, i) stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu, j) rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je svojou povahou objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom, k) výkon rozhodcovského rozsudku by bol v rozpore s verejným poriadkom Slovenskej republiky, l) rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 41 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 60 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 48 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok) účinného do 31. 3.2017, exekútor poverený vykonaním exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní podľa osobitného predpisu v upovedomení o začatí exekúcie poučí povinného, ktorý je spotrebiteľom, o možnosti podať v lehote na podanie námietok proti exekúcii žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa osobitného predpisu. Poučenie musí obsahovať aj vzor žaloby podľa osobitného predpisu.

6. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodov uvedených v § 45 ods. 1, písm. e), j), k), l) Zákona č. 335/2014 Z. z. ako aj z dôvodov, že nie je daná právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať.

7. V danom prípade bolo medzi stranami sporné, či predmetná zmluva o úvere bola dojedaná medzi podnikateľmi alebo či sa jednalo o spotrebiteľský vzťah. Účel žalobcovi poskytnutých peňažných prostriedkov na výkon podnikania, tak ako je vyplnené v predtlačí textu zmluvy o úvere, však nie je v konaní preukázaný. V zmluve o úvere je síce žalobca (dlžník) označený aj ako fyzická osoba, ale aj ako fyzická osoba - podnikateľ, avšak v prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy má dodávateľ. Existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne - spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže byť - resp. nie je len všeobecný údaj o uzavretí zmluvy (poskytnutí úveru) na výkon podnikania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aký konkrétny súvis s takýmto predmetom činnosti odberateľa vôbec uzavretie príslušnej zmluvy má. S poukazom na interpretačné § 54 Občianskeho zákonníka je namieste pri pochybnostiach o obsahu zmluvy výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, t. j., že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon podnikania, je na veriteľovi. Z uvedeného dôvodu neobstojí obrana žalovaného v tom smere, že sa mala voči žalobcovi použiť sudcovská koncentrácia konania podľa § 150 CSP a uzavrieť, že žalobca nepreukázal spotrebiteľský charakter zmluvy, keď práve naopak má žalovaný dôkazné bremeno v tom smere, že musí preukázať nespotebiteľský charakter zmluvy. Pochybnosti o nespotebiteľskom charaktere zmluvy okrem dvojitého označenia dlžníka, umocňuje jednak formulárové znenie zmluvy a čestné prehlásenie žalobcu, že finančné prostriedky použité na súkromné účely, nikdy neboli použité na podnikateľskú činnosť a uvedený úver ani nefiguruje v jeho účtovníctve. Tiež výška úveru 1.600 Eur je pomerne nízka, aby bola určená na výkon podnikania žalobcu, a preto má súd za to, že tvrdenie žalobcu nie je účelové, keď uvádza, že úver bol braný pre osobnú potrebu. Zároveň súd poukazuje na dôležitú skutočnosť, že pri podpisovaní zmluvy o úvere nemožno vybrať žiadnu inú možnosť prehlásenia, na čo sú peňažné prostriedky poskytnuté, údaj o poskytnutí prostriedkov na výkon podnikania je predtlačný, obsah tejto časti nemôže dlžník ovplyvniť, môže ho len podpísať, pričom v tejto časti zmluvy sú uvedené aj údaje o poskytnutom úvere (výška úveru, výška splátky úveru, deň prvej splátky). Vzhľadom na to, že veriteľ nepreukázal, že peňažné prostriedky boli skutočne poskytnuté na výkon podnikania vychádzal súd z toho, že vzťah založený zmluvou o úvere je spotrebiteľský.

8. Po zistení, že v predmetnej veci sa jedná o spotrebiteľský spor, na ktorý treba aplikovať ust. Zákona č. 335/2014 Z. z., bolo na prvom mieste na námietku žalovaného skúmať, či žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku bola podaná v zákonnej prekluzívnej lehote. Rozhodcovský rozsudok bol žalobcovi doručený dňa 4. 5. 2015 (doručenka na čl.118) a 60-dňová lehota na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku uplynula v zmysle § 41 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní uplynula dňa 9. 11. 2015 (najbližší pracovný deň). Žalobca v konaní správne poukázal na to, že keďže je žalobca spotrebiteľ, možno v danom prípade aplikovať ustanovenie § 48 ods. 2 Exekučného poriadku účinného do 31. 3.2017, podľa ktorého môže žalobca, ktorý je spotrebiteľom, podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku v lehote na podanie námietok proti exekúcii. Upovedomenie o začatí exekúcie bolo žalobcovi doručené dňa 8.3.2018. Lehota na podanie námietok proti exekúcii je v zmysle § 50 Exekučného poriadku 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie a žalobca podal žalobu na súd dňa 16.3. 2018, to znamená že žalobca preukázateľne podal žalobu v zákonnej lehote, ktorá je stanovená v § 48 ods. 2 Exekučného poriadku.

9. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských

zmluvách a ustanovuje, že ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

10. V ďalšom súd skúmal, či sú dané dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

11. Podľa § 45 ods. 1 zák. č. 335/2014 Z. z. účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, pism. e) ak spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy. V prejednávanej veci žalobca tvrdil, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, ktorá bola uzavretá dňa 28.8.2013 a na základe ktorej rozhodcovský súd založil svoju právomoc. Na základe uvedeného súd zistil, že podľa dojednanej rozhodcovskej zmluvy, spory mohli byť riešené aj v súdnom konaní, avšak výber jednej z alternatív riešenia sporov spočíva na navrhovateľovi. Ak jedna z alternatív riešenia sporov spočíva na navrhovateľovi, spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a všeobecným súdom, ale ak by podľa tejto rozhodcovskej zmluvy začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ je nútený nezvratne podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Z pohľadu spotrebiteľa je totiž rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu vnúti štandardná zmluvná klauzula, alebo dodávateľ svojim konaním. Spotrebiteľ má byť chránený pred oboma. Práve proti možnosti dodávateľa diktovať svoju vôľu v zmluvnom vzťahu bol vytvorený celý mechanizmus spotrebiteľsko-právnej ochrany pred štandardnými zmluvami. Rozhodcovská zmluva uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť aj prejavom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Z uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy ani z iných listinných dôkazov žiadne informácie o rozdieloch medzi riešením sporu pred rozhodcovským súdom a všeobecným súdom nevyplývajú. Žalovaný sa svojej zodpovednosti za uzatvorenie neprijateľnej zmluvnej podmienky nemohol zbaviť ani poukazom na zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“ (práva patria bdelym) a ani na princíp "ignorantia iuris non excusat" (neznalosť zákona neospravedlňuje). Kým rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu. Žalovaný ničím právne významným nepreukázal, že žalobcovi poskytol jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Neprijateľná rozhodcovská doložka je absolútne neplatná (§ 53 ods. 5 OZ) a je povinnosťou nielen súdu, ale rozhodcu z tohto právneho posúdenia vyvodiť všetky právne dôsledky, a poskytnúť náležitú ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Akceptovateľnosť rozhodcovského konania v spotrebiteľských veciach je treba zvoliť osobitným vyjednaním a nie nanútením arbitráže spotrebiteľovi. Na individuálne dojednanie je však potrebné rešpektovať a zachovať proces tvorby zmluvy ustanovený v Občianskom zákonníku. Predkladanie rozhodcovských doložiek spotrebiteľom za stavu, keď nepoznajú pravidlá rozhodcovského konania a prirodzene nevenujú dostatočnú pozornosť tejto časti formuláru, sa zneužíva k záverom o individuálnom vyjednaní zo strany spotrebiteľov, pričom na tomto nič nemení ani vyhotovenie štandardnej rozhodcovskej zmluvy na samostatnom liste papiera. Zbavenie sa zodpovednosti za nekalú obchodnú prax pri nevhodnom predkladaní zmluvných podmienok argumentáciou, že spotrebiteľ mal byť znalý alebo bdely nemožno prijať. Je neakceptovateľné, aby porušovateľ práva presúval zodpovednosť na slabšieho a je vylúčené, aby za takýchto okolností súd akceptoval rozhodcovskú zmluvu. Evidentne je tak možné konštatovať, že ide o vopred dodávateľom naformulované zmluvné klauzuly a je zrejme, že spotrebiteľ nemôže takúto formulárovú zmluvu meniť. Na strane žalovaného je dôkazné bremeno preukázať, že spotrebiteľ - v danom prípade žalobca, si individuálne vyjednali rozhodcovské konanie. V tomto smere neboli doložené žiadne relevantné listinné dôkazy, podporujúce záver o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej zmluvy. Nie žalobca má dokázať, že nedošlo k individuálnemu vyjednaniu, ale žalovaného zaťažovalo dôkazné bremeno túto situáciu preukázať. Ak by si žalobca individuálne vyjednal rozhodcovskú zmluvu, potom by muselo platiť, že si individuálne vyjednal aj podmienky arbitráže. Žalovaný si dôkazné bremeno o individuálnom

vyjednaní rozhodcovskej doložky nespĺnil. Ak spotrebiteľ mal vyjednať na základe rozhodcovskej zmluvy súkromný proces, mal by nepochybne tieto pravidlá poznať. V spise však nie sú o tom žiadne dôkazy. Individuálne dojednanie je také, kde spotrebiteľ má reálnu možnosť ho neprijíť, odmietnuť, hoci ho pripravil dodávateľ. V tomto prípade však súd nemá preukázané, že neprijatím, odmietnutím rozhodcovskej zmluvy by nedošlo k zhoršeniu postavenia žalobcu. Súd považuje tiež za pravdepodobné, že neuzatvorením rozhodcovskej zmluvy by žalobcovi úver poskytnutý nebol. Predmetná rozhodcovská zmluva podľa názoru súdu spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to tým, že v prípade podania žalobného návrhu dodávateľom núti spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu pred rozhodcovským súdom, ktorý vopred vybral dodávateľ a zbavuje ho možnosti riešiť spor pred všeobecným súdom. V rozhodcovskej zmluve je síce uvedené, že svoje právo môžu strany uplatniť aj pred všeobecným súdom, čo však už po podaní návrhu na rozhodcovský súd nie je možné. Z praxe je zrejmé, že návrhy na začatie konania podávajú výlučne dodávateľia, čím je spotrebiteľ zbavený možnosti obrátiť sa na všeobecný súd. Predkladanie rozhodcovských doložiek spotrebiteľom za stavu, keď nepoznajú pravidlá arbitráže (predmet rozhodcovskej zmluvy) a prirodzene nevenujú dostatočnú pozornosť tejto časti formuláru, sa zneužíva k záverom o individuálnom vyjednaní zo strany spotrebiteľov, pričom na tomto nič nemení technika predkladania - inkorporovanie doložky do všeobecných zmluvných podmienok alebo vyhotovenie štandardnej rozhodcovskej zmluvy na samostatnom liste. Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd predloženú rozhodcovskú zmluvu považuje za absolútne neplatnú a preto zrušil rozhodcovský rozsudok v zmysle § 45 ods. 1 písm. e) Zákona č. 335/2014 Z.z.. V záujme zachovania zásady hospodárnosti konania nebolo potrebné zaoberať sa ďalšími dôvodmi uvádzaným žalobcom na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

12. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobca, ktorý mal v spore úspech má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Námestovo (§ 362 ods. 1 C.s.p.). Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde Krajskom súde v Žiline.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 C.s.p. uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.